

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:

Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 frt — kr.
Évnyegyedre . . . 1 frt 50 kr.
Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legelőszörübben postai utalvánnyal küldendők.

Hirdetési díjak: Egy 30 négyzetű centiméter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. ezen fölül 60 négyzetű centiméterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyzetű centiméternyi tér többlet után 50 kr. számíttatik. Kedvezményül 4—10-szeri beiktatásnál 50%, 11 és többszöri beiktatásnál 100%-nyi díjelengedés. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számíttatik.

Ismeretlen kézből jött cikkeket nem közlünk, s csak bérmentesen leveleket fogadunk el.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: Deés megyeház.

„Szolnok-Dobokamegye” hivatalos

közlönye.

s a megyei gazdasági egyesület

Megjelenik minden vasárnapon.

A lap szellemi részét érdeklő levelezések a szerkesztőséghez intézendők.

Kéziratok vissza nem adatnak. Nyilvántartási rovatot nem nyitunk.

Egyesüljünk.

(Z.) E lapok hasábjain Jonás Bálint ur, egy hosszabb cikksorozatban a községi élet multja, jelene és jövője felett sorolta fel szomorú tapasztalatait és tárta fel szép reményeit. E sorok olvasása birt az alábbiak közlésére.

Ne szépsítsük a dolgot: használni akarunk.

Valljuk be: községeink élete — pangás. Ha anyagi tekintetben rendezve is van a község viszonya, e rendezettség a napról-napra való megélhetésen túl nem terjed. Hát szellemiekben? Ezt nincs is hol keresni. Pedig ma, mikor már a megélhetés, fennállhatás, igaz anyagiakban veti meg alapját, de — szellemiekben nyilvánul, — a szellem is, haladás is ép oly erkölcsi kötelessége a községeknek, mint a „törzsvagyon” szerzése.

Legtöbb község beismeri s elfogadja ezeket. De keresztülvitelét, mely első tekintetre akadályokkal telnek látszik, lehetetlennek tartja, mert — hogy velük szóljak: — „A hol nincs, ott ne keress.” Ellenkezőleg. Nézetem szerint ott kell keresni, a hol azt mondják, hogy: nincs; mert a hol van, ott keresés nélkül is megtalálhatni — a jó akaratot.

Az 1871. XVIII. s ezt kiegészítő 1876. V. t.-cz. kezünkbe adta az alkalmat a szabad cselekvésben. Községeinkben rendelkező urrá tett; mégis e törvény megalkotása óta alig vette igénybe néhány község — a törvényadta szabadságot, jogot — a rendelkezésre, az egyesülésre!

Hogy ép példát hozzak fel, Deés-Akna, egykor Deés városának bányája, aknája volt. Mi a k a d á l y o z z a Deés-Akna községét, hogy Deés várossal egyesüljön?

Talán jogot ad fel? Mit? — Mi nem megsemmisítését, de emelkedését óhajtjuk és kívánjuk is előmozdítani. Egy életre való munkát szerető lakosoktól lakott község emelkedését ki ne látná örömmel?

És Deés-Akna, már fekvésénél fogva utalva van ez egyesülésre, hiszen már is csaknem összeépítve van Deéssel. Hiszem is azt, hogy fel fogja fogni e nagy horderejű lépést, és sietni fog az, saját javára, tekintélye emelésére a szükséges intézkedéseket megtenni.

Mert mi ma Deés-Akna? Mutasson fel csak egyetlen egy oly előnyt, melyet az egyesülés keresztülvitele által felad, mely eddig csak a legparányibb tekintetben is javára volt? Ez utóbbi kérdésre keresve sem tudunk feleletet adni; az elsőre pedig az válaszunk, hogy ma még egy a hegyek közé ékelte falu, melyről csak akkor emlékezünk, ha elfogyott — a kősonk.

Ha pedig egyik leszünk, mint voltunk egykor — együtt érezzünk. Ki sem tagadhatja, hogy Deésnek emlékező, társadalmi élete, szabad eszmék iránti szeretete — mik mind tevékeny szellemi életre mutatnak — az egyesült Deés-Aknát is felráznák téli álmából. Anyagiakat véve fel: az 1870. XLII. t.-cz. az egyesülés után megengedi a központi tisztviselőknek Deés-Aknán lakhatást is, kik házbérrel és egyéb fogyasztó cikkek árával csak is ott emelnék a pénzforgalmat. És még a meghaltak emlékéhez ha-

sonló deés-aknai hetivásárok? Ugy gondolom, hogy ezek feltámasztója nem is lehetne más, mint az — egyesülés!

Azon anyagi és szellemi nyereseményeken kívül, mikben Deés-Akna részesülne, meg lenne még egy nagy haszna e lépésnek az, hogy lenne példa, úttörő a többi vagyontalanabb községek előtt.

A székelyek fölfegyverzése.

Az „erdélyi legió”, mint a székelységi fegyverszállítmány lefoglalásának eseményeit szokás nevezni, még mindig lehetséges rejtély. Tervezőit, szereplőit nem tudjuk. Céljai homályosak, sőt a legtöbb fölmerült hírek szerint varsói lengyel fölkelés, szentpétervári orosz zendülés, sőt — hogy a kalandosságnak minél több színvegyületét megnyerje a dolog — oláhok fölfegyverzése is összeköttetésben volt vele. A legeredetibb az volna, ha az oláh vagy muszkaseregnek szánt titkos küldemény jutott volna ily módon az „éber hatóságok” kezébe.

A dolog azonban komoly. A székelyföldön házmotázások és elfogatások vannak napirenden, s a hangulat izgatott a lakosság közt. Katonaság jön-megy, s a helyzet hasonló az ostromállapothoz.

Jó szomszédaink, az oláhországiak, örömet gyanusítják az ott nagyszámmal lakó magyarokat, hogy be voltak keveredve az erdélyi mozgalomba. A körülmény, hogy e célzatos gyanusítást hivatalos oldalról terjesztik, arra enged következtetést, hogy az oláh, igazabban a muszka kormányzat, ürügyet keres a magyarok üldözésére, kik a háboru ideje alatt ugyanis elég zaklatást szenvednek.

a montenegrói hős és alig két hét alatt visszakergette az oroszokat, kik csupán egy sorost birtak megtartani, a híressé vált Sipkát, melyet kétségbeesett erőfeszítéssel védelmeznék mai napig is. Ezerszámra hullottak el a vitézek mindkét részről, de a törökök még nem birták hatalmukba ejteni a szoros kulcsfontját: a meredek Szent-Miklós hegyen levő erődöt.

Egyszer, néhány óráig mégis fent voltak a törökök e sziklavárban. Ez szept. 17-én éjjel és kora hajnalban volt s az iszonyu harcokról, mely ekkor folyt, következő érdekes és a sipkai küzdelmet élénken jellemző leírást közöl egy ott volt levelező:

A török fővezér intézkedése szerint az önkényeseknek három oldalról kellett támadást intézni. Az első délkeleti oszlop utjának körülbelől felét tette meg 3 és fél óraker, midőn az oroszok a törököket észrevették és irtózatoss tüzzel fogadták. Az ostromlók azonban a golyózápor daczára is előre törtettek, s nyaktörő vállalatukat lassan végre kezdek hajtani. A török katonák Montenegróban jól megtanulták a hegyek közt való csatározást és pompásan fel tudják használni a területi viszonyokat. Eleinte nem lőttek, hanem szikláról-sziklára ugrottak magasra tartott fegyverrel s a kövek között úgy meglapultak, mint a macskák és így jutottak fel az erődig; itt az oroszok elejükbe álltak s ember ember ellen küzdött. Ha valaki egy helyen szilárd pontot foglalhatott, ketten-hárman is egymás vállára álltak s így küzdtek fel magukat az erődre. A dulakodás rettenetes volt. Az emberek pusztá kézzel még egymást hajon is ragadva, vagy harap-

A „SZOLNOK-DOBOKA” TÁRCÁJA.

Álmodtam . . .

Álmodtam én is! . . . oh mi boldogság, Midőn a lélek szépet álmodik, Az éber élet nyugtot úgy sem ad, Bár itt fedjük éltünk kínait. Álmodtam én is, — vagy tán nem szabad Ringatni lelkét kéj, gyönyör között, Ki görnyed élte bűnei alatt, Kinek szívébe bánat költözött . . . ?

Álmodtam én is, — álmod szép yala S merész, mint gályarabnak álma csak, Ki tudja jól, hogy nem lesz nappala, Mely néki egykor boldogságot ad; Ki tudja jól, hogy ébredésekor: Cibálni fogják esőrgő láncait, Mosolygó arcot nem lát majd sehoh És mégis, mégis szépet álmodik.

Álmodtam szépet! Oh még mostan is Gyönyörben úszva, félig reszketek, Unsólják lelkeim csábos, majd hamis Csalogató, tünekény képzetek . . . Nem voltam menyinyben: mert a földön én Mi szépet láttam, több mint menyiny yala; Angyal karok nem zengtek dalt felém, De több volt annál lánykám egy szava . . . Nem voltam menyinyben, hisz a menyiny csupán

Árnyéka e mosolygó édennek, Hol annyi arczról annyi bú után A boldogság sugári fénylenek. Angyal leánykák körben ülnek ott, Szívökben szent hitöknek lángja ég, Hogy azt, kit bűnök terhe nyom legott A szent tűzű igék alá vegyék.

Oh szent kolostor, benned voltam én, Mint nagy bűnöktől terhelt átkozott, És érzem, érzem szívem rejtekén: E pillanattól fogva más vagyok. Ki búban görnyedt, búban vétkeze, Meghalni nem tud a szegény előbb, Mig nem török meg bűnös érzete Az ártatlanság anyala előtt.

Meghalni tán? . . . mi könnyű volna már A tiszta öntudat sejtelmiben, De int az óra, — itt a véghatár, Hol bú, öröm örökre megpihen . . . De még se, nem — egy percre oh ne még, Hisz szeretek, — s bűnös már nem vagyok! Mig lánykám ajka ajkamon nem ég, Csak addig . . . ! és nyugodtan meghalok.

Veres Samu.

Az orosz-török háberuból.

Három hónapja, hogy az első kozák csapatok átlóptak az őrizetlenül hagyott Balkán szorosain s a hírhedt lett Gurko tbk. vezetése alatt csakhamar egészen a drinápolyi vasútig nyomultak. Nagy volt a rémület Konstantinápolyban, — de csak rövid ideig tartott. Megjelent Szulejman,

Kezdek emlegetni, hogy a török hadcsapataknak Szilisztriánál történt betörése oláh földre, egyenesen az erdélyi eseményekkel volt összekötve. Az orosz lapok pedig úgy tüntetik föl az egész vállalkozást, mint a mely egyenesen a végből indult, hogy a magyarok török szövetségben megszabaduljanak az osztrák uralomtól. E ráfogás ép oly gonosz, mint botor.

Közöljük a legióra vonatkozó következő újabb híreket:

Budapesti és bécsi lengyelek vannak leginkább beleavatva a vállalkozásba. Ezt állítják általánosan. A „Fremdenblatt“, mely a varsói és petervári forradalmi titkokról először közölt hírt, azt mondja, hogy Bécsben lakó lengyelek bizonyultak az elküldőknek, kik rendőrségi felügyelet alá helyeztetek és a rendőrségtől utasítást kaptak, hogy Bécsben ne hagyják el. Ezek kijelentik, hogy másoktól vett megbízatásban jártak el, melynek célját nem ismerték, de megbízóikat nem akarják megnevezni. A további nyomozásoktól függ, hogy a terheltek a fegyverpáns elleni áthágással, vagy közszendháborítással foglalkoznak-e vádoltatni, mert ez utóbira nézve Oroszországgal állami szerződésünk van.

A Moldvába betörendő magyar csapat egyelőre 2000 emberből — s pedig gyalogságból és lovasságból — állt volna. Az utóbbi mintegy 300 főre volt tervezve. A gyalogság fegyverzet: Wánzl-puskából és régi szerkezetű szuronyból, a lovasságé (osztrák) lovassági kardból, Wernlikarabélyból és igen jó szerkezetű revolverből állt volna. Egyenruháról nem volt szó, de a határon török feztettek volna föl. Ágyuk hiányában rakétákat kellett volna az ellenség lovassága ellen használni.

A „Pesti Napló“ abban a véleményben van, hogy főképp lengyel ügyről volt szó. Azon angol parlamenti tag, Büttler, ki a vállalat egyik kezdeményezőjéül említették, katolikus s arról ismeretes, hogy az egyik első helyet foglalja el a nemes angol főurak sorában, kik a lengyel ügyért áldoznak. Ezen kívül több osztrák kiváló arisztokrata nevét említik, kik ismeretesek arról, hogy a katolikus ügyért áldoznak s kik a fegyverszállításokban részesek lennének. Mint ebből is kiűnik, a terv kizárólag Oroszország ellen irányult, s ha figyelembe vesszük, hogy a német hivatalos sajtó ép most nagy hévvel szól a Lengyelország helyreállítása tárgyában folytatban levő kísérlet ellen, közel van a föltevés, hogy az erdélyi fegyverszállítások összeköttetésben állanak oly nemes kísérlettel (Lengyelország ügye,) melyért — siker nélkül! — már sok vér folyt s mely irányában Magyarország rokonszenvét egykor Deák Ferencz fényes, meggyőző módon fejezte ki!

Mint a félhivatalos „Budapester Correspondenz“ írja, a titkos tervet a véletlen fedezte föl, mert egy láda megsérülvén, kitűnt, hogy fegyverek vannak benne. Történt azonban éppen akkor Bécsben is egy följelentés, mely titokban Erdély-

be küldött fegyverekről szólt. Most már konstátva van, hogy két egészen különböző csempészet lett földelítve. Ugyanis a küldött fegyvereknek és töltényeknek csak egy kis része volt azon egyéneknek száma, kik mint külön székely legió lettek volna Oláhországba betörendő, a többi küldemények azonban, egészen más emberektől elküldve és más egyéneknek címezve, más alakban csomagolva azon célból küldettek az erdélyi határvárosokba, hogy onnét mint dugáru csempésztessék át a határon Oláhországba az oláhok számára.

A legiónak küldött fegyverek mind Angolországból jöttek és kitűnő új rendszerű puskák. A többi sok fegyverszállítmány azonban, mely Oláhországnak volt száma és az erdélyi vasúti állomásokon, valamint a bécsi pályaudvarokban le lettek foglaltva, mind osztrák fegyverek és Bécsben voltak feladva. (Hirmondó.)

Tanügy.

DEÉS, 1877. október 19.

Az érdekeltek tájékozása végett meggyeizzük, hogy a vallás és közoktatásügyi minisztérium az idén a polgári iskolák számára is új tantervet dolgozott és adott ki. Az új tanterv szerint a polgári iskola 4 alsó osztálya oly viszonyba van hozva a gymnasiumokhoz és reáliskolákhoz, hogy az a növendék, ki a latin nyelvet privatim tanulja és abból felvételi vizsgát képes tenni, akadály nélkül átléphet a gymnasiumba, az oly növendék pedig, ki a francia nyelvűből képes felvételi vizsgát tenni, akadály nélkül átléphet a reáliskola következő osztályába. A polgári iskola 5-ik és 6-ik osztálya magába bevégzett egész s azon ismereteket nyújtja, melyek a mindennapi életben mindenkinek szükségesek. Ilyenek: a német nyelv, melyet már az első osztály megkezd, mezei gazdaság és kertészet,*) váltó-jog és eljárás, az örökösödési, telekkönyvi eljárások, könyvvitel stb. Ki a 6-ik osztályt végezte, még eddig csak vasúti gyakornoknak veszik fel, s valószínűleg a gazdasági intézetekbe.

A helybeli polgári iskola teljesen az új tanterv alapján van berendezve, mi csak úgy sikerült az 5. osztályban, hogy mindenik r. tanár s a város által fizetett latin nyelvtanár is 29—29 órát tanít hetenként.

A tanítás teljes megkezdését a rajztanár nem léte gátolja. A volt rajztanár tudtunkkal augusztus hóban beadta lemondását. Hogy volt-e pályázat hirdette helyébe? azt nem tudjuk. Halomás után annyit tudunk — ha igaz, — hogy pályázat nélkül vélte az illető előljáróság a rajz-

*) A tanteremben? Ehhez talán egy „mintakert“ is kellene. Szerk.

harmadik hiányzott még, azonban ennek is sikerült egy fél óra múlva a Szent-Miklós-hegyre feljutni. Ennek a legjárhatóbb oldalon kellett előre menni, az oroszok leghamarább is észrevették őket és gyilkos tüzzel fogadták. A rohamoszlop érzékeny veszteségei daczára előbbre nyomult. Az oroszok lefelé három ízben rohanták meg a törököket, de jól irányzott puskatűzük mindannyiszor visszatérni kényszeríté őket. A merre csak menni kellett a törököknek, a hegymélyedések tele voltak orosz halottakkal. A török rohamoszlop az oroszok gyilkos puskatűze közben nyomult a sziklán fölfelé. Vezérük Hamdi bég elesett, de emberei feltartóztatlanul törtettek céljuk felé.

Igy tehát egy félórával nap felkelte előtt mind a három török rohamoszlop a Szt.-Miklós hegyormán volt. A főhadiszállásra egy sürgöny érkezett, mely ezt mondá: „Miénk a Sipka-szoros.“ Senki nem kételkedett többé a merész vállalat sikerén.

Az oroszok azonban túlnyomó erővel jelentek meg a fontos hely visszafoglalására s a kimerült, megfogyott török csapat, nem kapván kellő időben segítséget, hősi halállal elvérzett. Az erőd visszakerült orosz kézre s azóta ismét folynak körülötte a gyilkos csaták.

A sipkai harcok jelentősége egyelőre háttérbe szorult s itt most mindkét fél arra szorítkozik, hogy egymást előbbre ne bocsássák. A hadjárat sorsa följebb Plevna és Jantra mellett fog eldőlni, s hogy az oroszok nem éppen nagyon biznak a sikerben, kitűnik abból is, hogy a fő-

tanár helyét hamarabb betölteni, de még eddig nem sikerült. Talán nem sokára sikerülni fog.

Egy érdeklődő.

Levelezés.

Széken, 1877. október 6.

Tekintetes szerkesztő ur!

Miután városunkból „Gomboz“ ur eltávozott, a közérdek iránti köteles érzetemből kifolyólag — azon reményben, hogy a tekintetes szerkesztő ur tőlem is elfogad egy kis városunkat érdeklő tudósítást — sietek tollat ragadni.

Folyó hó 4-én megejtetett a városi orvos választás s fájdalommal kell nyilvánítanom, hogy az Irk N. Mátyás ur megválasztatása sem a közérdeket, annál kevésbé pedig a közakaratot, ki nem elégítette; mert

1-or a törvények és szabályrendeletek ellenére, a pályázók egyike, azon indokból záratott ki a pályázattól az egészségügyi bizottság által, mivel orvosi oklevelét folyamodványához nem mellékelte, holott a mult alkalommal beadott pályázati folyamodványa mellé fektetett bizonyítványai alapján éppen ő választatott meg s így minősítettségéhez kétely sem férhetett.

2-or. Szabályellenes a t. polgármester urnak azon cselekvénye is, hogy a választó közgyűlést megelőzőleg, — csak 12 órával bocsátotta ki a meghívót.

3-or. A választás alkalmával nem volt tekintetbe véve az 1871-ik évi XVIII. t.-cz. azon rendelete, melyszerint: „érvényesen csak arra szavazhatni, kit legalább 10 városi képviselő ajánlatba hoz!“

A választás megsemmisítése iránt felebbeszést nyújtottunk be — s bizton elvárjuk — úgy a főispán ur ő méltósága igazságos jogérzetétől, mint a törvényhatóság tappintatosságától, miszerint az ilyenmü szabálytalanságnak a választás semmisítése által — gátat vetend!

Themis.

VEGYESEK.

— **Megyénk bizottsága** tegnap rendkívüli közgyűlést tartott, nem sok, de annál fontosabb ügyek tárgyalattak, melyekről azonban tudósításunkat csak a jövő számban tehetjük meg.

— **A császári ottomán főkonsulatusnak Budapest, 1877. október havi kelettel 177. sz. a. következő sorait vettük:** A császári ottomán főkonsulatus Budapestén (321 fl 54 kr.) háromszázhuszonegy forint 54 kr. és egy drb 10 frankos aranyrak, 7 kiló 132 gramm tépésnek

hadiszállítás elköltözött Gorni-Studenből, hol kevés megszakítással egész nyáron át tartózkodott míg most jobbnak látták áthelyezni közvetlenül a Duna partjára, Sistovába. Gorni-Studen, mely annyi csodálatosan szerkesztett orosz hivatalos hadi jelentés által vált hirhedetté, nyomorult kis bolgár falu, melynek egyik parasztházában volt heteken át a „mindenható“, de ezúttal tehetetlen orosz császár lakása. Itt határozták el azt a sok baklövést, melynek most következményeit sanylik.

De nemcsak az európai harcztéren, hanem Ázsiában is balszerencse üldözi az orosz fegyvereket. — Mukhtár basa diadalmasan visszaver minden támadást. Sőt a kaukázusi lázadókkal sem boldogulnak oly könnyen, mint elhitetni szeretnék; az abházok meghódítottak ugyan, miután a lakosság java kivándorolt, de annál szívósabb a küzdelem Daghestanban, a Kaukázus északi részén, hol a sziklás vidéken a lázadók bátran dacolnak a számra nézve túlnyomó, de a bérczeket nem ismerő orosz katonasággal.

A kaukázusi harcoknak egyik következménye lesz a szerencsétlen vidék elnéptelenedése; az orosz kormány tömegesen hurczoltatja a fölázadt törzsek apraját-nagyját Szibériába; másrészt a török kormány lehetőleg előmozdítja a menekülő kivándorlását és végleges áttelepedését Törökországba, hol eddig inkább csak a kaukázusi (cserkesz, georgiai) szép nők jelentek meg nagyszámmal a gazdagok háremeiben, melyeknek gyöngyét képezték és képezik még maig is.

(M. és N.)

(beleértve a tisztelt szerkesztőség által fizetett 3 frtnyi szállítási költséget) vételét elismeri, melyet t. cz. „Szolnok-Doboka” szerkesztősége a császári Ottomán hadsereg sebesültei számára szíves volt átadni és saját kormánya nevében köszönetét fejezi ki az adományozónak ezen nagylelkű ajándékáért. H a l i l m. p. A Főkonzul.

— **A műkedvelő társulat** ma tartja 66-ik előadását; ez alkalomból „Házasság XV. Lajos alatt” című Dumás Sándor 5 felvonásos vígjátéka adatik. Személyek: Candale gróf: Nagy Lajos, Valeros lovag: Verecs Imre, Parancsnok: Bartos Dezső, Candal grófné: Keul Josephine, Márta komorna: Eisenlohr Károlin, Jasmin szolga: Brandt Viktor, kapus: Bálinti Pál, Csendőrtiszt: Boér János, rendőrök: Kövesi P. János és Grafiager Henrik. Alkalmul lesz egyúttal a társulatnak díszes rococo jelmezeit is bemutatni. A tiszta jövedelem jz ujon épült színházterem berendezése és díszletek költségei fedezésére fordíttatik.

— **Kászony Sándorné** Péchy Klára urhölgy Galgóról a török sebesültek részére 1 kiló és 25 gramm tépést és 1 frtot küldött szerkesztőségünkhöz, melyet illető helyére juttatni fogunk. Ezen adományt, a mult számunkban közlöttékhez adva, szerkesztőségünk útján immár 473 frt 8 kr. és ide számítva özv. Szentesi Péterné által átadot 365 gr. tépést 8 kiló 522 gram tépés lett a jelzett célra eddigelé felküldve.

— **Hymen.** Peres Károly felőri áltami elemi iskola-igazgató tanító ma tartja esküvőjét özvegy Seps Mihályné Szabó Krisztina urhölgygyel. Áldás és szerencse kísérje lépőket.

— **A zord idő** beköszöntött, péntekre virradólag roppant hideg volt s pár perczig havazott is.

— **(Beküldetett.)** Többször és ma is tapasztaltam, hogy a postára küldött csomagjaimat, a helybeli postahivatal feltörve kézbesíti. Megengedem, miszerint, különben a mostani „erdélyi viszonyok” szükségessé teszik az ilyen mű dolgokat; mégis egy szíves kérelemmel járulok a m. kir. postahivatali főnök urhoz: „ha már minden áron tudni kell igazán, hogy mit kap az ember, szíveskedjék az ily beltartalom megtekintéseket az illető fél és egy rendőri vagy pénzügyőri közege — de minden esetben az illető fél jelenlétében eszközölni.” Deés, 1877. október 15-én Szabó Ferencz.

— **Bel- és külföldi hírek.** **A képviselőházat** folyó hó 11-től kezdve a szesz-adóról szóló törvényjavaslat foglalkoztatta. Simonyi Ernő egy határozati javaslatot nyújtott be, melyben több okból, különösen pedig a háboru tekintetéből a javaslat tárgyalásának elhalasztását kérte. Széll Kálmán pénzügyminister a tárgyalás szükségét indokolta. A jobboldaliak s a független szabadelvű pártiak ellene voltak a javaslatnak, mely tudvalevőleg a bécsi kiegyezés kifolyása. A ház többsége azonban a javaslatot általános tárgyalás alapjául elfogadván, azt 12. 13. és 15-én folytatólagosan tárgyalák s ez utóbbi napon részletes tárgyalás alapjául is névszerinti szavazással elfogadván, e hó 16-án a tárgyalással annak 54-ik szakaszáig haladtak. A beadott módosításokat elvetették. A javaslat mellett a kormánypártiak szavaztak, ellene az ellenzéki árnyalatok; a jobboldal; a független szabadelvű párt és a negyvennyolcasok. Az ülés végén Németh Albert adott be interpellatiót az orosz hadsereg számára a keleti vasúton történt lőpor- és fegyverszállítások és az erdélyi események és elfogatások tárgyában. Tisza minster azt válaszolta, hogy egyik hadakozó félnek sem szállítottak az osztrák-magyar birodalomból semmit; a székely népről pedig azt mondá, hogy a fölmerült izgatások daczára csöndesen viseli magát s a kormány is gondoskodni fog arról, hogy a székelyek eme nyugalmát senki zavarni ne merje. A minsterelnök válasza tetszett s tudomásul vették azt. A 17-iki ülés elején b. Simonyi Lajos adott be interpellációt az erdélyi események tárgyában s kérdezte, hogy szándékozik-e a kormány a további vizsgálatot beszüntetni s az elfogottakat szabadon boesáttatni. Ennekutánna a szeszadóról szóló törvényjavaslat tárgyalása részleteiben is befejeztetett. Ugyan ez ülésen tüzték ki 19-re a czukoradó-javaslatot mivel a pénzügyminister a kiegyezési törvényjavaslatok letárgyalásának szükségét hangsúlyozta.

**** A francia képviselő-választás-nál** Mac-Mahon és kormánya erős vereséget szenvedtek. Az eredmény az, hogy a gyarmatokon kívül 314 köztársaságit és 202 konzervatív képviselőt választottak meg. A kormánypárt még remél néhány kerületet nyerhetni, de ha reménye teljesen valósulna is: a köztársasági párt többsége száznál több szavazat lesz. Mind a két párt csalódott számításában. A köztársaságiak kevesebben lesznek, mint a feloszlatott parlamentben, de nem fog hiányozni egy jelentékeny emberük sem; ellenben több ismeretes bonapartista és legitimista kimaradt. Decazes külügyministert Puget-Theniersben választák meg. Párisban igen élénk volt a mozgalom s ötvenezerrel szavaztak többen, mint az utolsó alkalommal. A francia ministerek megmaradnak. A választási harez a pótválasztáson és megyei választáson a már megkezdett körülmények közt folytatattik.

**** A Mukhtár pasa** proklamációját, melyet nemrég katonáihoz intézett, fölemelő olvasni. Méltán írja róla egy porosz lap, mely pedig nem törökbarát: „Oly katonai szónoklat ez, melynél magasztosabbat a legkeresztyénibb érzelni hadvezér s a régi próféták legistenfélőbbike sem tudott volna mondani. Lehetetlen, hogy ez egyszerű és egyszerűségében megható bibliai beszéd meg ne hassa a legelfásultabb szívet is.” „Hála legyen a Mindenhatónak — így szól Mukhtár pasa a Van és Bajazid mellett működő csapataihoz — az ellenség megalázva, megveretve saját területére visszavenulni kényszerült. Forró vágyunk tehát közel áll a teljesüléshez. Támadólag lépünk fel s átlépjük a határt. De habár minékünk az oroszoktól igazságtalan, jogellenes és embertelen bántalmakat kelle szenvednünk idehaza: én elvárom, hogy közületek minden egyes, szelid magaviseletet fog tanusítani Eriván tartományának elnyomott lakói iránt; hogy ti, a veletek született jobb érzelmek és örökölt nemes lelketek sugalata szerint, el fogtok kerülni minden olyan tettet, melynek célja nem más, mint a szenvedélyek kielégítése; hogy ti soha sem fogjátok áthágni a szent törvényeink által megszabott határt, melyek magasabban állanak minden polgári szabályzatnál, s hogy közületek egy sem alacsonyodik odáig, hogy az oroszok példájára raboljon, gyilkoljon. Szörnyű véték az emberi lényt, isten e legnemesebb teremtményét életétől megfosztani. Azért tartózkodjatok minden jogellenes gyilkolástól és minden rablástól. Ne vétsetek azok ellen, a kik irgalomért esdenek hozzátok; ne bántátok a foglyokat és a hozzátok menekülő szökevényeket, ha csak nem követnek el oly vétkes tetteket, melyek megsemmisítésüket elkerülhetlenné teszik. Tartsátok tiszteletben a szegény lakosok vagyonát, házát, becsületét, kik valójában ugyis mihozzánk szítnak. Ne vásároljatok semmit a tulajdonos önkényes beleegyezése nélkül; ne zavarjátok őket vallási szertartásaik gyakorlásában; legyetek tisztelettel szentelt helyeik, templomaik és papjaik iránt. Épületet le ne rontsatok, ha csak a muszkáknak védsánczul nem szolgál. A tiétektől különböző hitük, nyelvük és szokásaik ne tegyenek titeket ellenségeiké. Ne kinozzátok és meg ne öljétek a sebesülteket és elfogottakat, ne üldözzétek a menekülőket abból a célból, hogy őket életüktől megfoszszátok. Ne hasonlitsatok az oroszokhoz a kegyetlenségben és erőszakoskodásban. Ne végezzetek ki senkit, a kit el is foghattok, s ha köztük megsebesült akad, szállítsátok a kórházakba. Minden ember, bármi vallásu, istennek lelkes teremtménye: azért ne akadályozzatok az ellenséget elesettjeinek eltemetésében, sőt temessétek el magatok, a kiket ő eltemetetlen hagyott. Se szurás, se vágás ne érje, a ki már elesett s meg ne csonkítsátok az ellenség semmiféle tagját, csupán mig csatában harcol ellenetek. Vegyétek, mint gondolkozó emberek, vegyétek szíveitekre ez intéseimet; engedelmeskedjétek vezéreiteknek s tiszteljétek szent törvényeinket.” (F. L.)

— **A háboru.** A „Standart” szerint a hideg idő miatt téli ruha hiányában Plevnánál, Tirnovában, a Sipkaszoróban és Dobrudzsában 12,700 muszka és 1500 oláh katona halt meg a közelmúlt esős husz nap alatt. Szomorú dolog! De a muszka sereg nem csak fázik, ha-

nem éhezik is. Eheterden kenyeret kapnak s Tirnovánál egy zászlóalj felmondta az engedelmességet, mert négy napig ennivaló nélkül hagyták. Tisztek s katonák közt nő az elégtelenség s fordul elő szökés is. A fegyvereknek nyugodni kell, a mint nyugszik már Kis-Ázsában, hol Mihály nagyherczeg legujabb (9-iki) támadása sem sikerült. — Sefket Ozmannal találkozott. Plevnába folyton visznek élelmet, legközelebb az oroszoktól elvett 20,000 darab juhat s 2000 marhát hajtottak Plevnába. — A szerbek erősítik hadállásaikat; még a hivatalnokok is hadiszolgálatra hivatnak. — Gr. Széchényi Ödön török ezredessé lön. — A törököket Ázsiában nagyon megverték. Az oroszoknak 7 pasa, 3 hadosztály, 32 ágyu esett kezökbe. Mukhtár Karszból elmenekült, hadai Karsztól elvágattak; Izmail azonban orosz földön áll s Erivánt fenyegeti. — E hirrel szeiben a M. Hirnap Konstantinápolyi tudósítója azt jelenti, hogy a két nagy hadsnregről jó hírek érkeztek, s így valószínűtlenné válik a „Correspondenz-Bureau” jelentése Mukhtár pasa roppant vereségéről, annyival inkább, mivel a muszkák vissza is vonultak, a mit bizony nem igen tettek volna, ha oly nagy diadalt arattak volna a törökök felett. — Plevnára az ágyuzás az egész vonalon megkezdődött. Plevnánál és a Jintránál minden jelentés szerint nagy mérvű actio küszöbén állnak. A főhadiszállás Szisztovába áttétele valótlan. — Bécsben a törökök ázsiai vereségét a békére nézve kedvezőnek veszik, Beust egy párisi hir szerint Beaconsfielddel alkudozásban van a közös mediationális eljárásra nézve. — Diplomatiánk fellépett Bukarestben a betörési hírek terjesztése miatt.

— **Legujabbak.** Mukhtár pasa folyó hó 15-éről jelenti: az oroszok az Avliári halmokat elfoglalván, Mukhtár kénytelen volt Avliártepet elhagyni, s hadosztályával Karszba vonulni; Karszban készülődik a visszatorlásra. — A törökök vesztesége 900 ember az oroszok egy lovas ezredet s 3 gyalog zászlóaljat teljesen elvesztettek. — Edhem és Mahmud közt feszültség uralkodik. Edhem bukása biztos. — V lmos császár gratulált a czárnak az ázsiai győzelemért, — Konstátálva van, hogy a törökök a legutolsó nagy ázsiai csatában negyezer foglyot vesztek. — Szerbia ellen fővezérnek Sefket van kinevezve. — Görögország semlegessége biztosítva van. (K.)

Hivatalos közlemények.

Szabályrendelet

a megyei tisztikar, segéd, kezelő és szolgáló személyzet fizetéséről, mellékjárandóságáról és egyéb költségeiről.

(Jóváhagyva belügyi m. kir. minister 1877. évi május hó 27-én 21,728. sz. a. kelt leiratával).

1. §.

Központi tisztviselők.

Alispán 1800 frt fizetés, 200 frt szálláspénz, 300 frt útiátalány. Főjegyző 1400 frt. 4 aljegyző: egy 900 frt, egy 800 frt, kettő egyenként 700 frt fizetéssel. Tisztügyész 600 frt. Árvaszéki elnök 1200 frt. Három árvaszéki ülnök, egy 1000 frt, egy 900 frt, egy 800 frt fizetéssel. Árvaszéki jegyző 700 frt. Házipénztárnok 800 frt. Ellenőr 700 frt fizetéssel. Főorvos 700 frt fizetés, 200 frt útiátalánynyal. Főszámvevő 800 frt. Alsószámvevő 600 frt. Közgyám 800 frt. Árvakönyvvizető 600 frt fizetéssel. Erdősz 400 frt fizetés és 150 frt útiátalánynyal. Állatorvos 400 frt fizetés és 200 frt útiátalánynyal.

2. §.

Járási tisztviselők:

Hét járási szolgabíró egyenként 800 frt fizetés, 200 frt útiátalány, 100 frt hivatali helyiségbérrel. Hét járási orvos egyenként 400 frt fizetés, 100 frt útiátalánynyal. Hét szolgabíró-segéd egyenként 600 frt fizetéssel ellátva.

3. §.

Központi kezelő- és segéd-személyzet.

Levéltárnok 700 frt. Segéd-levéltárnok 600 frt. Irodaigazgató 600 frt. Igtató 600 frt. Segéd-iktató 550 frt. Kilencz központi irnok, három 500 frt, három 400 frt és három 350 forint fizetéssel, könyvondász 500 frt fizetéssel alkalmazva.

4. §.

Járási segéd-személyzet.

Hét szolgabírói irnok egyenként 350 frt fizetéssel.

5. §.

Központi szolgaszemélyzet.

Várnagy 300 frt fizetés és természetbeni lakással. Ajtónálló 300 frt fizetés és 60 frt ruhá-
illetményével. Két tiszti-szolga egyenként 280 frt
fizetés és 60 frt ruházati átalánnyal. Hat iroda-
szolga egyenként 250 frt fizetés, 50 frt ruházati
átalánnyal. Négy hajdu egyenként 240 frt fize-
tés és 50 frt ruházati átalánnyal.

6. §.

Járási szolgaszemélyzet.

Hét szolgabírói hajdu egyenként 180 frt
fizetés és 40 frt ruházati átalánnyal.

7. §.

A központi irodai és egyéb átalányok ösz-
szege a szükséghez képest minden évben költ-
ségelőirányzatilag lesz megállapítandó. (1878-ra
irodai szükségletekre előirányoztatott: 5000 frt,
fegyvertartásra: 300 frt és előre nem látható
költségekre 2500 frt; minélfogva Szolnok-Dobo-
kamegye az évi közigazgatási-, árva- és gyámha-
tósági szükségletei 57,140 frtot tesznek ki; fel-
téve pedig, hogy a tiszti ügyész fizetése — azon
okból, mivel a magánperек folytatásától eltiltva
s adó-ügyekben bíróságok előtt az adófelügyelőt
képviselni hivatva lesz: 600 frtról 1200 frtra
emeltetni fog, az összes szükséglet 57,740 frt
leend).

8. §.

A járási szolgabírók kötelesek a hivatali
helyiség bérletére nyert 100 frttal két hivatali
— egy elő- és két börtönszobából álló helyiséget
berendezni, (azt valószínűleg világíttatni és fű-
tetni is).

9. §.

Az előzetes §§-okban megállapított tiszti
fizetések havonként előlegesen, a szálláspénz és
irodai helyiségbérek félvévenként — április 24. és
szeptember 24-én, — az útiátalány pedig évine-
gyedenként előlegesen fog a házipénztár által ki-
fizettetni.

Közgazdaság.

Nem egészen ért törökbuza eltartása. Mi-
dön a törökbuza nem tökéletesen érett, sokszor
a kasban megromlik. Ily esetben célszerű, ha a
törökbuza közé tövist rakunk azaz: egy réteg
török buzát egy réteg tövissel felváltva; ez által
a török buzát a levegő jobban érhetvén, az hama-
rább kiszárad és nem fog megpenészedni.

A burgonya csirázását megakadályozni.
Ha a pincze földjét, a melyben télen át burgo-
nyát tartunk, faszén törmelékekkel vagy faszén
porral körülbelől 2½ emeter vastagságra be-
hintjük és a burgonyát erre rakjuk, nem fog csi-
rázni és jó ízét egész éven át megtartja.

A közönség köréből.

Interpellatió

Deés városa igen tisztelt polgármesteréhez.

1.) Van-e tudomása polgármester urnak a
vezetésére, bizott városban divó szépités azon ne-
méről, melyszerint az új építkezésektől és a
mellék-utcazáról eltakarított föld, a főtérről és
kis-királyutezáról a méntelep, posta és távirdához
vezető, az „Angol vendéglő“ és Kovrig Mártonné
lakháza között elvonuló „nagy-kaszárnya“-utczára
töltelékül hordatott?

2.) Bir-e tudomással, miszerint e töltelék-

ből oly feneketlen sár képződött, hogy a kérdé-
selt utcán a közlekedés lehetetlen, és hogy a
mult héten is egy hat ökrös, török buzával rakott
szekér fennakadt, tengelye és valamennyi járom
összetört?

3.) Tudja-e, hogy ezen uteza az itten állo-
mászó m. kir. méntelep, a kir. pénzügyőri biz-
tosság és pénzügyőrség, a „Rudolf“ országos
kórház, a m. kir. postahivatal, kincstári gazda-
sági hivatal, kir. csendőrség, kataszteri becslő-
biztosság, m. kir. 32-ik honvédszászlóalj irodája,
a m. kir. távirdai hivatalnak s a város adozó
polgárai tekintélyes részének főközlekedési ut-
czája?

Miután mindezek daczára tekts polgármester
ur ezen utcát mindeddig nem csak jókarba nem
helyeztette, de sőt járhatóvá sem tétette, ennél
fogva valamennyi fennt elősorolt hivatal-főnöke a
polgármester ur hanyagságát a közigazgatási bi-
zottság tudomására hozni s ottan orvoslást ke-
resni volt kénytelen, nyilvánosan kérdjük: ha és
vajjon ezen immár tűrhetlenné vált bajon segí-
teni és kötelelességszerűen gyorsan
segíteni hajlandó-e? **Többen.*)**

*) Az aláírások a szerkesztőségénél megőrizve.

Felelős szerkesztő-kiadó PÁNCZEL JÁNOS.

Hirdetések.

Árverezési hirdetmény.

A deési kir. járásbírósnak 4819.—
1877. sz. végzése folytán 1877. szeptember
hó 17-én foganatosított önkénytes birói becs-
léssel 170 frt 61 krra megbecsült, a deési
nagy hid mellett, a Szamos jobb partján
felállított fürdő-épület, tartozékaival együtt
1877. október 21-én délelőtt 11 órakor
szabad kézből nyilvános árverezésen a hely-
színén — becsáron alól is — el fog adatni.
A becsülevél és árverezési feltételek
alólirott ügyvédi irodájában megtekinthetők.
Deés, 1877. október 16

Mánn Gábor,
(1—1) mint **Balogh György** képviselője.

Fodor Sándor

órász, látszerész és metszői műterme
Deésen, főtér 10. szám alatt az
ev. ref. egyház körfala mellett

készít egész új inga-órákat legnagyobbtól
legkisebbig, nem különben mindennemű el-
romlott inga- és zseb-órákat egy évi jót-
állás mellett jutányosan kijavit, továbbá
mindenféle látszerészeti eszközöket kívánat
szerint szolgáltat.

Metsz arany, ezüst, réz és aczélba ne-
vet, czimert, monogrammot és minden egye-
bet, a mi csak e szakmához tartozik.

☞ Megrendeléseket elfogad s a leg-
nagyobb pontossággal teljesít. (1—3)

Szolnok-Dobokamegye alispánja.

9836. szám. (1—3)

Pályázat.

Szolnok-Dobokamegyének jövő januárius
1-én hatályba lépendő szabályrendeletei értelmé-
ben rendszeresített **autographi** (könyomdász) ál-
lás betöltendő lesz. Felhivatnak tehát mindazok,

a kik ezen 500 frt évi fizetéssel egybekötött kö-
nyomdász állásra pályázni óhajtanak, miszerint
szakképzettségüket, iskolai tanulmányaikat s er-
kölcsei magaviseletüket tanusító, hatóságilag hite-
lesített bizonyítványokkal felszerelt, sajátkezűleg
írt folyamodványokat, melyben az is igazolandó,
hogy olvashatólag és helyesen írni és a könyom-
dászatot szakszerűleg végezni tudják, folyó évi
december hava 1-ső napjáig hozzám beadni ne
késsenek, mivel később beérkezett folyamodvá-
nyok tekintetbe vétetni nem fognak.

Deés, 1877. október 11-én.

Szarvadi Pál,
alispán.

S z ü l ó k n e k,

kik a német nyelvben, valamint más tan-
tárgyakban magán úton gyermekeiknek ala-
pos oktatást nyújtatni óhajtanak, bátoroko-
dom magam, mint a fentemlitett nyelvben
és tantárgyakban alapos ismerettséggel bíró
egyen tisztelt pártfogásuk és kegyökbe aján-
lani. Lakásom Európa szálloda 11.
szám. Tisztelettel

(3—3) **Deutsch József,**
egyetemi hallgató.

Sz. **5650.**—1877. (3—5)

árv.

Árverezési hirdetmény.

Gondnokolt elmebeteg Weér Pál tulajdoná-
hoz tartozó és Kolozsmegyében fekvő mező mé-
hesi és velkéri földbirtokok, melyek együt-
tesen 431 hold 23 □ öl szántó, 67 hold 195 □
öl kaszáló, 20 hold 95 négyszög öl kert és ház-
helyek, 165 hold 515 négyszög öl legelő, 55
hold 48 négyszög öl tó és nádos helyekből álla-
nak, az ezen birtokok után járuló curialistákkal,
italmérési joggal és a Mező-Méhesen levő ma-
lommal együtt — 1877. év október hava 22-
én a helyszínén Mező-Méhesen 1500 frt kikiáltási
árral, — továbbá a kodori birtok, mely áll
13 hold 780 négyszög öl kert és házhelyekből,
196 hold 665 nszög öl szántó, 104 hold 1015
nszög kaszáló, 53 hold 775 nszög öl legelő és
12 hold 570 nszög öl árok és utakra való he-
lyekből, curialistákkal és italmérési joggal 1200
frt kikiáltási árral — végül a szekeres-tör-
pényi birtok 4 hold 210 nszög öl kert és ház-
helyekből, 67 hold 425 nszög öl szántó, 40 hold
928 nszög öl, 76 hold 997 nszög öl legelő és
8 hold 450 nszög öl kopár és úthelyekből állanak,
500 frt kikiáltási árral kezdve 1877-ik év októ-
ber hava 29-én a helyszínén Kodor és Szekeres-
Törpény községekben 1878-ik év április 24-ik
naptól kezdve 6 évi időre nyilvános árverezés út-
ján a legtöbbet ígérőknek fognak haszonbérbe
kiadatni, mely árverezésekre árverezni szándéko-
zók azon hozzáadással hivatnak meg, miszerint
a kiirt kikiáltási áraknak 12%-át készpénzben
vagy óvadékképes állampapirokban az árverező-
biztos kezébe bánatpénzzül kötelesek letenni.

Az árverezési feltételek hivatalos órákban a
megyei árvaszéknél Deésen és a helyszínén az
árverező biztosnál megtekinthetők.

Szolnok-Dobokamegye árvaszékének Deésen,
1877. szeptember 22-én tartott üléséből.

Anca Péter,
elnök. **Moldován Constantin.**
jegyző.

P i a c z i á r a k.

A hetivásár		Egy hectoliter (= 162 bécsi mérő.)										Egy liter			Egy köb- méter	100 kilo- gramm	Egy kilogramm					
helye	hó és napja	tiszta búza	elegy búza	rozs	árpa	zab	török- búza	pityó- ka	ken- der- mag	len- mag	harics- ka	lencse	pa- szuly	borsó	köles	tűzifa	széna	szalma	marha- hús	juhús	sertés- hús	disznó zsír
a r a k r a j c z á r o n k b a n																						
Deés	okt. 16	900	840	600	570	255	495	300	600	1200	—	14	6	8	14	200	580	300	32	24	48	90
Szamosújvár	okt. 15	950	650	525	—	315	560	320	700	1000	—	12	10	10	16	400	—	—	34	24	48	105
Bethlen	august. 1	720	560	500	—	300	525	350	600	1300	—	9	10	8	24	500	—	—	32	24	48	100
M.-Lápos	okt. 11	650	585	520	—	210	520	424	320	—	—	9	6	7	—	300	—	—	32	20	40	100
Retteg	august. 2	800	500	440	—	220	280	120	360	—	—	7	5	7	—	500	—	—	30	24	48	80

Ny. „Bánffy és Kovács“ könyvnyomdájában Deésen, 1877.